

Prosjektets tittel Presis bruk av foryngelsesmateriale av furu for økt overlevelse og skogproduksjon		Prosjektperiode 01.04.2023-31.12.2024
Ansvarlig for prosjektet Sverre Holm, Glommen Mjøsen Skog	Forfatter(e) av publikasjonen(e) Mari Mette Tollefsrud (NIBIO) har skrevet sluttrapporten med innspill fra prosjektmedarbeiderne.	Nettsted/Litteratur Se sluttrapport vedlagt
Prosjektleder Mari Mette Tollefsrud, NIIBO	Samarbeidspartnere: NIBIO, Skogfrøverket, Trysil Kommuneskoger, Statsforvalteren i Innlandet	
Finansieringskilder: Skogtiltaksfondet, Rentemidler Innlandet, Glommen Mjøsen Skog, Skogfrøverket, Trysil Kommuneskoger		Totalt bevilget beløp fra Skogtiltaksfondet: 310 000
Hovedmål og delmål Hovedmål: Styrke beslutningsgrunnlag for best mulig bruk av foryngelsesmaterialer av furu for økt overlevelse og skogproduksjon. Delmål 1: Gjøre en systematiske undersøkelser av nyere furuplantefelt med svensk foredlet plantemateriale for å evaluere overlevelse og skader, med særlig søkelys på det som er plantet i ytterkantene av godkjent bruksområde, og sammenligne med naturlig foryngelse. Delmål 2: Basert på resultatene av undersøkelsene, vurdere om det er grunnlag for endringer i dagens praksis når det gjelder bruksområder for svenske furumaterialer. Delmål 3: Arrangere et møte med furuforedlere fra Sverige for å dra nytte av deres erfaringer. Miniseminar om furuforedling og furuplanting skreddersydd for skogeiere.		
Sammendrag og konklusjon Prosjektet «Presis bruk av foryngelsesmateriale av furu for økt overlevelse og skogproduksjon» ble gjennomført for å vurdere bruken av svenske frøplantasjematerialer i Norge. Bakgrunnen er økende interesse for disse materialene, som gir høyere volumproduksjon, men hvor kunnskapsgrunnlaget for bruk langs klimagrader, er begrenset. Siden 2013 har Norge importert rundt 8 millioner svenske furutrær og betydelige mengder frø. Målet for prosjektet var i) Evaluere overlevelse og skader i nyere plantefelt, med fokus på ytterkantene av godkjent bruksområde; ii) Vurdere behov for endringer i retningslinjer for bruk; iii) Fremme samarbeid med svenske foredlere og dele erfaringer. Første plantefelt i Innlandet ble kartlagt, med prioritet på markberedte og nylig tilplantede områder. Det ble registrert vitalitet, skader, planteplass og skadetyper på plantet furu og et utvalg naturlig foryngelse. Proveniensforsøk med både norske og svenske materialer ble inkludert i vurderingene. Resultatene fra kartleggingen viser at det er generelt god vitalitet på feltene. Til sammen 2819 kulturplanter ble undersøkt og 92,3 % hadde svært god vitalitet eller litt nedsatt vitalitet. Det var en del skader i feltene, der hovedårsaken til skadene var beiting og udefinert skadeårsak. Mange av skadene var vurdert å ikke påvirke vitaliteten negativt. Plantematerialet Västerhus fungerte godt i Innlandet på høydelag under 650 moh., men i høydelag over 650 moh. i nordlige kommuner i Innlandet på de feltene vi undersøkte i Follal, Alvdal, Tolga, Tynset, Engerdal kan det se ut til at vitaliteten var noe lavere og skadeandelen noe høyere som følge av både beiting og udefinerte årsaker. Vi hadde for få felter av Lyckstad, Gnarp og Sollerön til å vurdere bruken langs klimagrader. Resultatene støtter fortsatt bruk av de svenske frøplantasjematerialene innenfor oppsatte bruksområder på Innlandet, men ikke en utvidelse til høyere høydelag for de nordlige kommunene i Innlandet. Det er behov for mer forskning, inkludert proveniensforsøk i høyreliggende områder, for å sikre tilpasset bruk av svensk frøplantasjemateriale. Samarbeid med svenske skogplanteforedlere vil fortsette for å dele erfaringer og forbedre materialvalg. Dataene vil bli videre analysert for vitenskapelig publisering, og resultatene vil bli delt med Kontrollutvalget for frøforsyningen til		

skogbruket for vurdering av retningslinjer. Prosjektgruppa vil presentere resultatene fra prosjektet på relevante samlinger for skogeiere i 2025.